

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เลห์แมน บราเธอร์ส (Lehman Brothers) วาณิชธนกิจ หรือธนาคารเพื่อการลงทุนรายใหญ่ อันดับ 4 ของประเทศสหรัฐอเมริกาเข้าสู่ภาวะล้มละลาย ได้สร้างความปั่นป่วนให้กับเศรษฐกิจทั่วโลกแบบฉับพลัน นักลงทุนต่างเกรงว่าจะโดนพินัยเศรษฐกิจสร้างความเสียหายแบบโดมิโนให้กับระบบเศรษฐกิจโลก ซึ่งต่อมาในเวลาไม่นานก็เป็นที่คาดคิด เพราะมีธนาคารและวาณิชธนกิจหลายรายกำลังเผชิญกับวิกฤตแบบเดียวกัน จนรัฐบาลสหรัฐฯ ต้องใช้แผนฉุกเฉินออกมากู้เศรษฐกิจไม่ให้แย่งไปอีก โดยเสนอแผนกู้วิกฤตการเงินมูลค่า 700,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อให้กระทรวงการคลังเข้าไปซื้อหนี้เสียของสถาบันการเงินในประเทศที่เกิดปัญหาขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรงและถึงขั้นล้มละลาย แต่หลังจากนั้นไม่นานสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ หรือ สภาองเกรส ได้ลงมติด้วยคะแนนเสียง 228-205 เสียง ไม่รับรองแผนกู้วิกฤตนี้ เรียกได้ว่าการปฏิเสธแผนฟื้นฟูสถาบันการเงินครั้งนี้ สร้างความเสียหายไปยังตลาดหุ้นทั่วโลก แม้ว่าในภายหลังจะมีแผนช่วยเหลือและแผนฟื้นฟูสถาบันการเงินที่ได้ถูกนำมาใช้แต่ผู้นำหลายชาติทั้งจากยุโรปและเอเชียแสดงความกังวลเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก รวมถึงรัฐบาลไทยด้วย ทั้งนี้ นายสุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ในขณะนั้น) กล่าวยอมรับว่า ประเทศไทยมีปัญหาด้านสภาพคล่องบ้างแต่ยังดีกว่าประเทศอื่น เพราะยังสามารถกู้ยืมเงินในประเทศได้ ปัญหาของสหรัฐฯ ยังห่างไกลประเทศไทยเพราะอยู่กันคนละซีกโลก และประเทศไทยพยายามเปลี่ยนวิกฤตการเงินของโลกเป็นโอกาสในการค้าขายระหว่างกันเองในเอเชีย

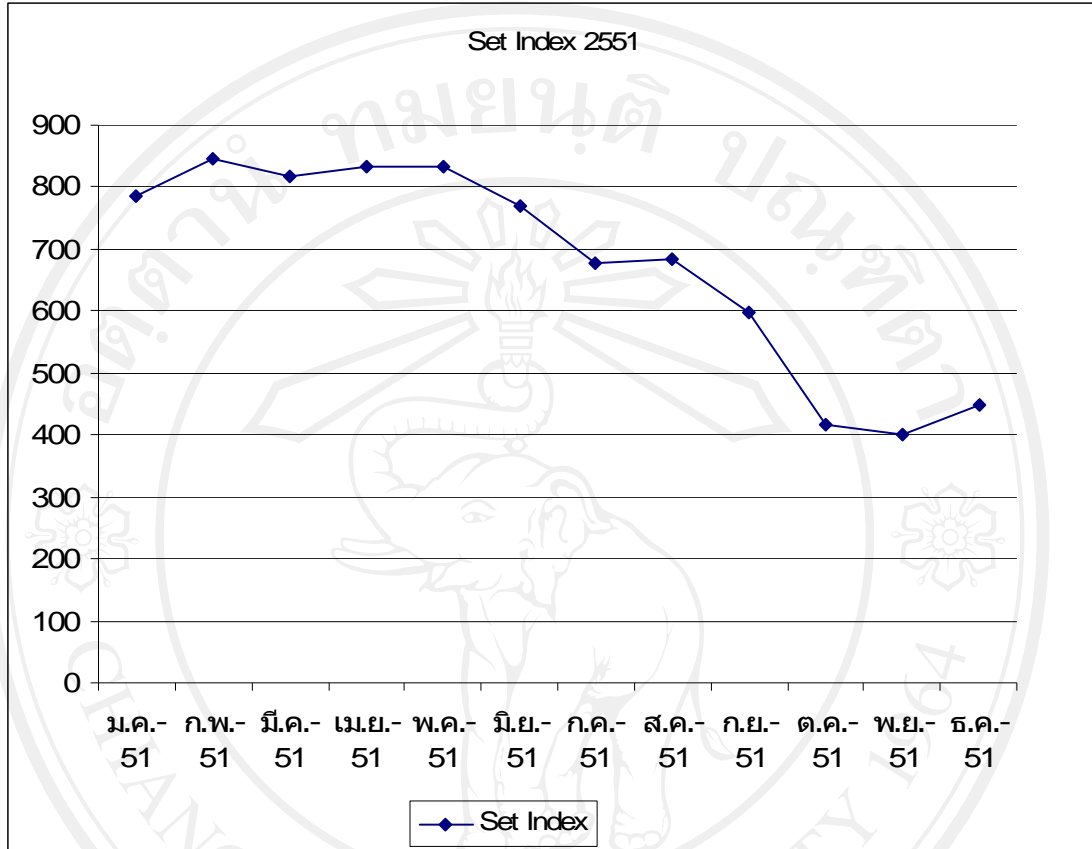
แม้หลายฝ่ายออกมายืนยันว่าวิกฤตเศรษฐกิจนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมากนัก แต่สำหรับเศรษฐกิจภาพรวม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กลับมองต่างออกไป เพราะมีแนวโน้มว่าเศรษฐกิจโลกจะชะลอตัวต่อเนื่องไปจนถึงปี 2552 และคาดการณ์ว่าตลาดการเงินใหญ่ของโลกจะมาตั้งในภูมิภาคเอเชียซึ่งอาจเป็นจีนหรือญี่ปุ่น โดยมีการคาดการณ์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นดังนี้

- ตลาดหลักทรัพย์ตกต่ำ นักลงทุนต่างชาติเทขายหุ้นอย่างหนัก
- อัตราแลกเปลี่ยนผันผวน ส่งผลกระทบต่อทุกหน่วยในระบบเศรษฐกิจ

- การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น มีแนวโน้มขยายตัวลดลง
- นักท่องเที่ยวจากยุโรปและสหรัฐฯ ในช่วงปลายปีนี้ลดลงทำให้รายได้เข้าประเทศลดลง
- แบนก์พาณิชย์ไม่กล้าปล่อยสินเชื่อ เพราะกลัวปัญหาหนี้เอ็นพีแอล
- ธุรกิจเอสเอ็มอีปิดกิจการ เนื่องจากกำลังซื้อในระบบลดลง
- ความเชื่อมั่นในวงจรธุรกิจการค้าปลีก-ค้าส่งหาย นำไปสู่การยกเลิกระบบเครดิตการค้า
- ธุรกิจขนาดกลางและใหญ่ ต้องใช้เงินทุนสะสมมายืดอายุกิจการ
- มีโอกาสที่ประชาชนตกงานเพิ่มขึ้น
- เศรษฐกิจไทยอาจเข้าสู่ยุคเงินฝืดในปี 2552

อย่างไรก็ตามสำหรับภาคธุรกิจของไทยที่เริ่มได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว คือ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เริ่มขาดสภาพคล่องทางการเงิน เมื่อวงจรธุรกิจที่เคยมีการให้เครดิตทางการค้ากัน 30-60 วัน เรียกเก็บเงินสด ร้านค้าที่เคยซื้อสินค้าจากผู้ผลิต หรือผู้ค้าส่งแบบเงินเชื่อ คือ เอาของไปก่อน จ่ายเงินทีหลัง ตอนนี้ไม่สามารถทำได้ ทุกภาคส่วนต้องการเงินสดเพื่อเป็นหลักประกัน เพื่อกรณีเศรษฐกิจประสบปัญหา ขณะที่บริษัทขนาดใหญ่ก็จะมีปัญหาใหญ่ตามไปด้วย โดยเฉพาะการระดมทุนเพื่อขยายกิจการต้องมีต้นทุนที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้นักลงทุน เพราะสภาพคล่องในตลาดโลกมีน้อย เมื่อเงินลงทุนจากสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ถูกดึงกลับไปเพิ่มทุนพุงฐานะสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา ขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก รวมถึงตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความผันผวนสูง นักลงทุนชาวต่างชาติขายสุทธิไปแล้วกว่าแสนล้านบาทเพื่อนำเงินกลับไปชดเชยสภาพคล่องที่ตึงตัวในต่างประเทศบวกกับสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่ยืดเยื้อ ส่งผลให้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไทยปรับตัวลดลง

รูปที่ 1.1 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2551

ประเทศไทยมีการติดต่อกับต่างประเทศทั้งทางด้านการค้าและการลงทุนค่อนข้างมาก ดังนั้นตลาดปริวรรตเงินตราระหว่างประเทศจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศเป็นไปอย่างราบรื่นมีเสถียรภาพ โดยวิวัฒนาการของระบบการเงินระหว่างประเทศของประเทศไทยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1.1 ระบบการเงินระหว่างประเทศของไทย

ระยะเวลา	ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้
ช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 (ก่อนปี พ.ศ. 2488)	ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ผูกค่าไว้กับเงินปอนด์สเตอร์ลิง
2490 - 2498	ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่แต่ใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (Multiple Exchange Rates)
2498 - 2514	ใช้ระบบ Bretton Woods
2514 - 2521	ใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ผูกค่าเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐ
2521 - 2524	ระบบตะกร้าเงิน (basket of currencies) โดยกองทุนร่วมกับธนาคารพาณิชย์กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวันเป็นระบบลอยตัวกึ่งจัดการ
2524 - 2527	อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ผูกค่าไว้กับเงินดอลลาร์สหรัฐ
2527 - 2 กรกฎาคม 2540	ระบบตะกร้าเงิน โดยกองทุนฯ กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนประจำวันแต่เพียงผู้เดียวซึ่งเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่
2 กรกฎาคม 2540 - ปัจจุบัน	ระบบลอยตัวแบบจัดการ (Managed Float)

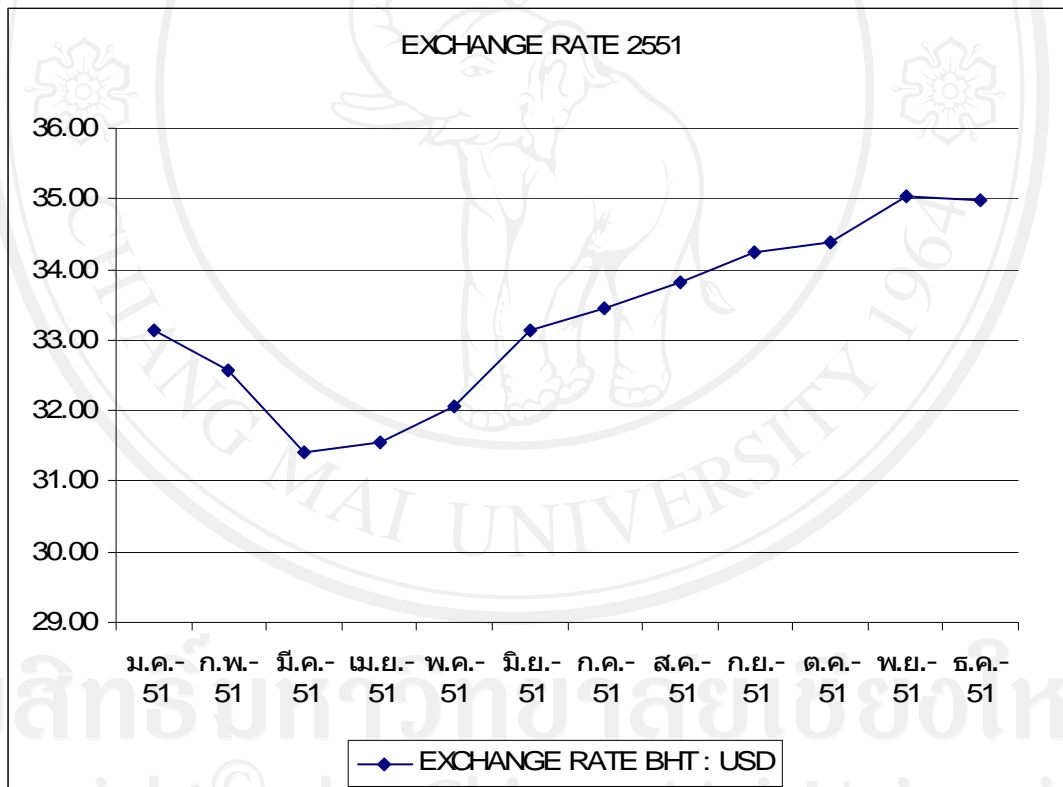
การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินมีผลกระทบต่อหน่วยต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐ ภาคครัวเรือน และภาคเอกชน ในส่วนของภาครัฐ อัตราแลกเปลี่ยนที่มีความผันผวนจะส่งผลกระทบต่อค่าเงินของประเทศไทยที่ภาครัฐจะต้องกำกับดูแลให้มีเสถียรภาพ และยังคงส่งผลกระทบต่อบัญชีเดินสะพัด บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศอีกด้วย ส่วนในภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจนั้น อัตราแลกเปลี่ยนที่เปลี่ยนแปลงไปอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อชัดเจนในภาคครัวเรือน แต่จะส่งผลในรูปแบบของราคาสินค้าบริโภคที่นำเข้ามาให้มีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลง ส่วนภาคธุรกิจที่ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุดิบที่ต้องมีการนำเข้าหรือผลิตสินค้าที่เป็นสินค้าส่งออกไปยังต่างประเทศจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินอย่างแน่นอน ทั้งในรูปแบบของต้นทุนวัตถุดิบที่เปลี่ยนแปลงไป รายได้จากการส่งออกสินค้า รายจ่ายจากการนำเข้าสินค้า เป็นต้น

สถานการณ์ค่าเงินบาทในช่วงปี 2551 ค่าเงินบาทถูกกำหนดโดยปัจจัยหลายประการ เช่น ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ เงินตราสกุลหลักในภูมิภาคเอเชียอย่างเยนญี่ปุ่น รวมถึงความเชื่อมั่นต่อปัจจัยภายในประเทศทั้งปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและพื้นฐานเศรษฐกิจของประเทศ ฯลฯ

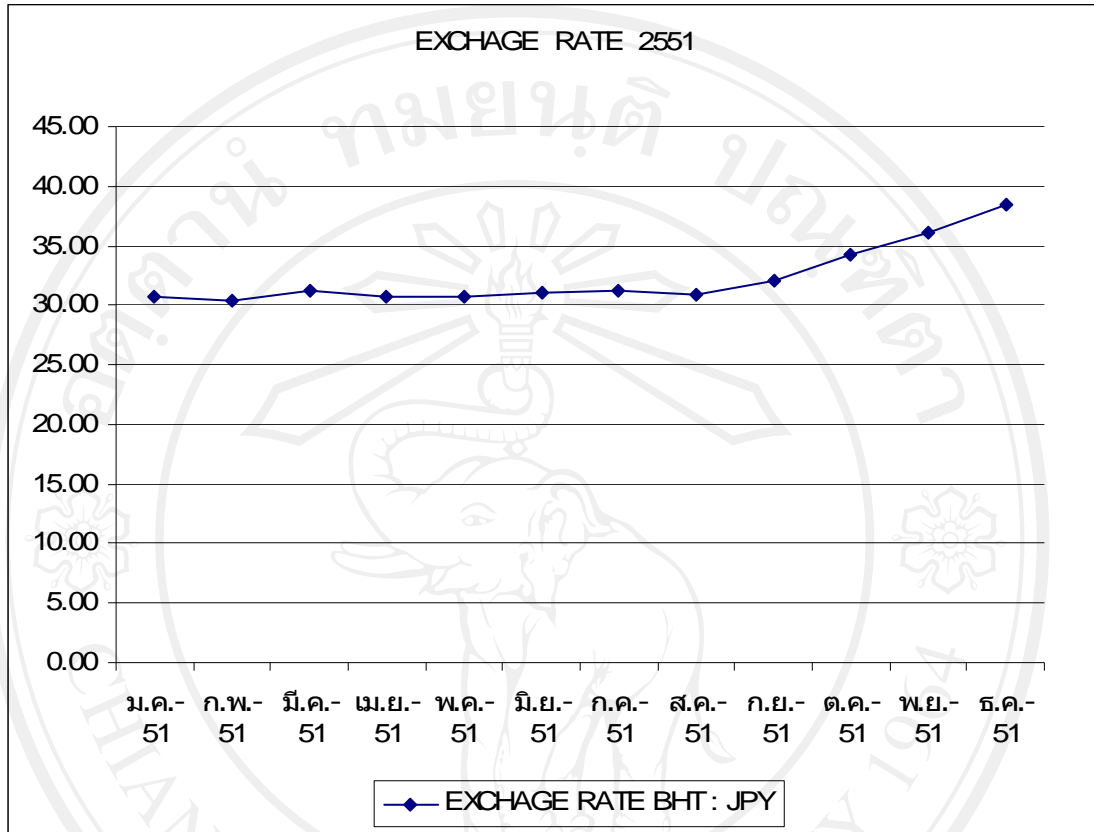
โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประกาศตัวเลขค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ รายไตรมาส ปี 2551 โดยมีอัตราค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ อยู่ที่ 32.42 บาท 32.30 บาท 33.88 บาท และ 34.85 บาท แข็งค่าที่สุดที่ 31.16 บาท ณ วันที่ 19 มีนาคม และอ่อนค่าที่สุดที่ 35.76 บาท ณ วันที่ 2 ธันวาคม (“ดอลลาร์-ทุนไหลออก-การเมืองแคว่ง “ค่าบาท” ปี 2552” ฐานเศรษฐกิจ จ. 2388)

ส่วนตัวเลขค่าเงินบาทต่อ 100 เยนญี่ปุ่นรายไตรมาสปี 2551 มีอัตราค่าเงินบาทต่อ 100 เยนญี่ปุ่น อยู่ที่ 30.77 บาท 30.83 บาท 31.45 บาท และ 36.28 บาท แข็งค่าที่สุดที่ 29.84 บาท ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ และอ่อนค่าที่สุดที่ 39.16 บาท ณ วันที่ 18 ธันวาคม (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551)

รูปที่ 1.2 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ระหว่างปี 2551

รูปที่ 1.3 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อ 100 เยนญี่ปุ่น ระหว่างปี 2551

สำหรับแนวโน้มค่าเงินบาทในปี 2552 มีปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อค่าเงินบาทของไทยคือ ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เงินตราสกุลหลักในภูมิภาคเอเชียอย่างเยนญี่ปุ่น รวมถึงผลจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนกลับไปยังสหรัฐฯ จากผลกระทบของวิกฤติทางการเงิน ขณะเดียวกันปัจจัยภายในประเทศที่สำคัญซึ่งมีผลต่อค่าเงินบาท เช่น สถานการณ์ทางด้านการเมือง อัตราดอกเบี้ยที่เข้าสู่แนวโน้มขาลง คุลบัญชีการค้าและบัญชีเดินสะพัด ซึ่งขณะนี้ต่างเป็นที่ประมาณการว่าจะเข้าสู่ภาวะขาดดุลทั้งคู่ในปี 2552 ซึ่งเป็นผลทำให้ค่าเงินบาทเคลื่อนไหวในทิศทางที่อ่อนค่า และเป็นที่คาดว่า การส่งออกที่เป็นเครื่องยนต์หลักของเศรษฐกิจไทยอาจเติบโตได้ในอัตราที่ลดลงจากปี 2551 จาก 3.4 % ต่อ GDP เป็น -0.6 % ถึง 1.6 % ต่อ GDP ในปี 2552 ส่งผลให้บัญชีเดินสะพัดในปี 2552 คาดว่าจะอยู่ในระดับติดลบ -2.4 % ถึง -0.4 % ต่อ GDP ทำให้ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ จะมีแนวโน้มอ่อนค่าลงไปได้อีกจากปัจจุบัน (“ดอลลาร์-ทุนไหลออก-การเมือง แกว่ง “ค่าบาท” ปี 2552” ฐานเศรษฐกิจ จ. 2388)

ในส่วนของประเทศคู่ค้าของไทย เมื่อพิจารณาจากตัวเลขสถิติของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศพบว่ามูลค่าการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับไทยในปี 2551 มีมูลค่ากว่า 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นประเทศคู่ค้าลำดับที่ 3 ส่วนมูลค่าการค้าระหว่างญี่ปุ่นกับไทยในปี 2551 มีมูลค่ากว่า 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นประเทศคู่ค้าลำดับที่ 1 ในส่วนของการลงทุนในไทย โดยเฉพาะในตลาดหลักทรัพย์ สหรัฐฯ ถือเป็นอันดับ 1 และญี่ปุ่นถือเป็นอันดับ 6 ในการลงทุนผ่านผู้ดูแลทรัพย์สิน บริษัทนายหน้า และบริษัทตัวแทน ซึ่งจะเห็นว่าประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับทั้ง 2 ประเทศค่อนข้างมากดังนั้นบทบาทของสกุลเงินของทั้ง 2 ประเทศจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจในความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และเงินเยนญี่ปุ่น กับราคาหลักทรัพย์กลุ่มขนส่งและโลจิสติกส์ เนื่องจากภาวะที่เป็นอยู่ส่งผลกระทบต่อการค้าขายระหว่างประเทศ ซึ่งก็ส่งผลกระทบโดยตรงต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มขนส่งและโลจิสติกส์ โดยหลักทรัพย์ที่นำมาศึกษา คือ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) AOT, บริษัท พีริเชียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) PSL, บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) THAI และ บริษัท โทริเซนไทย เอเยนต์ชีส์ จำกัด (มหาชน) TTA โดยเลือกจากหลักทรัพย์กลุ่มขนส่งและโลจิสติกส์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนำมาใช้คำนวณดัชนี SET 50 Index ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2552 ถึง 30 มิถุนายน 2552 เนื่องจากเป็นหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าตลาดและสภาพคล่องในการซื้อขายสูง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของกลุ่มขนส่งและโลจิสติกส์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและความเป็นเหตุเป็นผลกัน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายเดือน ตั้งแต่ มกราคม 2543 ถึง ธันวาคม 2551 รวมระยะเวลา 9 ปี ซึ่งจะประกอบด้วยตัวแปรทั้งหมด 2 ชุดตัวแปร คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาหลักทรัพย์กลุ่มขนส่งและโลจิสติกส์ กับ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินเยนญี่ปุ่น และราคาหลักทรัพย์กลุ่มขนส่งและโลจิสติกส์ โดยหลักทรัพย์ที่ทำการศึกษามีจำนวน 4 หลักทรัพย์โดยเลือกจากหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนำมาใช้คำนวณ

ดัชนี SET 50 Index ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2552 ถึง 30 มิถุนายน 2552 เนื่องจากเป็นหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าตลาดและสภาพคล่องในการซื้อขายสูง ประกอบด้วย

1. AOT บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
2. PSL บริษัท พรีเมียม ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน)
3. THAI บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
4. TTA บริษัท โทริเซนไทย เอเยนต์ชีส์ จำกัด (มหาชน)

1.4 แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รายเดือนของหลักทรัพย์จำนวน 4 หลักทรัพย์ ในกลุ่มขนส่งและโลจิสติกส์ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อเยนญี่ปุ่น ที่เป็นอัตราแลกเปลี่ยนกลาง จากธนาคารแห่งประเทศไทย

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ของกลุ่มขนส่งและโลจิสติกส์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในระยะสั้นและระยะยาว และทิศทางความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน
- 2) ผู้ที่สนใจสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และวางแผนกลยุทธ์การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

1.6 นิยามศัพท์

ดุลการชำระเงิน (Balance of Payment) หมายถึง การบันทึกการรับและการจ่ายเงินตราต่างประเทศที่เกิดจากรายการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจระหว่างผู้มีถิ่นฐานในประเทศนั้นกับผู้มีถิ่นฐานของประเทศอื่นๆ ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ประกอบไปด้วย บัญชีเดินสะพัด บัญชีทุน และบัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศ

บัญชีเดินสะพัด (Current Account) หมายถึง ผลรวมสุทธิของดุลการค้า ดุลบริการ ดุลรายได้ และดุลเงินโอนหรือเงินบริจาค

ดุลการค้า (Balance of Trade) หมายถึง ผลต่างระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับมูลค่าสินค้าเข้า ถ้ามูลค่าสินค้าออกมากกว่ามูลค่าสินค้าเข้า เรียกว่า ดุลการค้าเกินดุล (Surplus Balance of Trade) แต่ถ้ามูลค่าสินค้าออกน้อยกว่ามูลค่าสินค้าเข้า เรียกว่า ดุลการค้าขาดดุล (Deficit Balance of Trade)

ดุลบริการ (Net Services) หมายถึง ผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายเกี่ยวกับการบริการระหว่างประเทศ เช่น ค่าขนส่ง ค่าระวาง ค่าประกันภัย ค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยว ค่าบริการทางธุรกิจและการเงิน รวมถึงค่าลิขสิทธิ์ เป็นต้น

ดุลรายได้ (Income) ประกอบด้วยรายได้ 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นผลตอบแทนการจ้างงาน ซึ่งหมายถึงรายได้ในรูปของค่าจ้าง เงินเดือน และสวัสดิการ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ส่วนที่สองเป็นรายได้จากการลงทุน ซึ่งหมายถึงผลตอบแทนที่ได้รับจากการถือครองทรัพย์สินทางการเงินในต่างประเทศ

ดุลเงินโอนหรือเงินบริจาค (Transfer Account) เป็นการบันทึกเกี่ยวกับรายการเงินโอนระหว่างประเทศ (เงินให้เปล่า) โดยเอกชนหรือรัฐบาลของประเทศหนึ่งให้กับเอกชนหรือรัฐบาลอีกประเทศหนึ่ง

บัญชีทุน (Capital Account / Finance Account) เป็นการบันทึกการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศของรัฐและเอกชนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งได้แก่ การลงทุนโดยตรง (Direct Investment) การลงทุนในหลักทรัพย์ (Portfolio Investment) เงินกู้ยืม เป็นต้น

ราคาหลักทรัพย์ (Stock Price) หมายถึง เครื่องกำหนดมูลค่าของหลักทรัพย์ในการแลกเปลี่ยนซื้อขาย จะเกิดขึ้นเมื่อผู้ซื้อเต็มใจจะจ่ายในราคาหนึ่งและผู้ขายพอใจที่จะขายในราคาเดียวกัน

ดัชนีเซท 50 (SET 50 Index) หมายถึง ดัชนีราคาหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์จัดทำขึ้น เพื่อใช้แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญ 50 ตัวที่มีมูลค่าตลาดสูงและการซื้อขายมีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ

อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate) หมายถึง จำนวนของเงินตราสกุลหนึ่งที่จะต้องถูกจ่ายไป หรือเสียไป เพื่อแลกกับ 1 หน่วยของเงินตราอีกสกุลหนึ่ง หรือ ราคาของเงินตราต่างประเทศ หรือ ราคาของเงินตราต่างประเทศที่คิดอยู่ในหน่วยของเงินตราอีกประเทศหนึ่ง เช่น เงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 35 บาท

ระบบตะกร้าเงิน (Basket of Currencies) หมายถึง การคิดค่าเงินโดยคำนวณจากเงินทุกสกุลเงินที่มีอยู่ในธนาคารแห่งประเทศไทยโดยจะเป็นเงินตราของประเทศคู่ค้า เช่น ดอลลาร์สหรัฐฯ ปอนด์ ยูโร เยน ฟรังก์สวิส ฯลฯ

ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว (Floating Exchange Rate System) หมายถึง ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ปล่อยให้การซื้อขายเงินตราต่างประเทศเป็นไปอย่างเสรี

ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการ (Managed Floating Exchange Rate System) เป็นระบบที่เกิดจากการปรับปรุงระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบเคลื่อนไหวเสรี กล่าวคือเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ไม่มีค่าเสมอภาคตายตัว แต่ปล่อยให้อุปสงค์และอุปทานของเงินสกุลนั้นทำงานได้ในระดับหนึ่ง โดยที่ธนาคารกลางของประเทศเข้าไปแทรกแซงเพื่อจำกัดขนาดและความผันผวนของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งเป็นจุดด้อยของระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวอย่างเสรี ระบบนี้จึงใช้กันแพร่หลายทั่วโลกและเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ประเทศไทยใช้ในปัจจุบัน